

תת"ע 2645/12/19 - מדינת ישראל נגד דין טל דין טל

בית המשפט לתעבורה מחוז מרכז פתח תקוה

תת"ע 2645-12-19 מדינת ישראל נ' דין טל

בפני	כבוד השופטת בכירה אטליא וישקין
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	דין טל דין טל

החלטה

בפני בקשת הנאשם לפסיקת הוצאות בהתאם לסעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), לאחר שכתב האישום שהוגש נגדו בוטל בהתאם להוראות סעיף 94 (א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982 (להלן: "חסד"פ").

בתאריך 8.12.19 הוגש נגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירה של נהיגה ברכב כשרישיון הרכב פקע ביום 2.9.18.

בתאריך 17.12.19 נשפט הנאשם בהעדרו ונגזר עליו קנס של 1500 ₪ ופסילה על תנאי.

ביום 4.2.20 הגיש הנאשם בקשה לביטול פסק הדין בטענה כי לא קיבל את הזימון לדיון, עוד טען כי אדם אחר התחזה לו במועד ביצוע העבירה וכי הוא איננו הבעלים של הרכב.

ביום 16.2.20 הגיבה המשטרה לבקשה לביטול פסק הדין והתנגדה לבקשה בטענה כי היה ראוי שהנאשם יצרף תצהיר של בעל הרכב שיצהיר למי העביר את הרכב וכן טענה כי הנאשם זוהה בשטח ע"י השוטר באמצעות מסוף ותמונה.

הנאשם הגיב לתגובת המשטרה וטען כי עובר למועד פסק הדין המתחזה התוודה בפני המשטרה ואף עוכב לחקירה, אך המטרה לא טרחה לעדכן זאת בתיק זה.

ביום 16.2.20 ניתנה החלטה ע"י כב' הש' וקסמן לפיה על המשטרה לבדוק בתיק ולהגיב האם קיימת בתיק התייחסות לטענת ההתחזות.

ביום 29.3.20 הגיש ב"כ הנאשם בקשה למתן החלטה וזאת בהעדר תגובה מטעם התביעה.

ביום 30.3.20 נקבעה הבקשה לדיון.

ביום 15.7.20 הגיש הנאשם בקשה לקבלת חומרי חקירה לפי ס' 74 לחסד"פ, בה התבקשה המאשימה להמציא לידי את שם הבעלים של הרכב בו בוצעה העבירה וכן פרטיו של המתחזה ומס' תיק החקירה.

ביום 16.7.20 ניתנה החלטה ע"י כב' הש' וקסמן לפיה הבקשה תועבר לתגובת התביעה תוך 7 ימים.

ביום 27.7.20 ניתנה החלטה ע"י כב' הש' וקסמן לפיה הבקשה מתקבלת בהעדר תגובת התביעה.

בדיון ביום 10.9.20 ביקשה התביעה לדחות הדיון לתזכורת תביעה והדיון נקבע ליום 28.10.20.

בדיון התזכורת שהתקיים ביום 28.10.20 חזרה בה המאשימה מכתב האישום.

טענות הנאשם:

ב"כ הנאשם טען כי יש להורת על תשלום הוצאות לטובת הנאשם מאחר וימים אחדים לאחר מתן הדו"ח הגיע המתחזה למשטרת ישראל, התוודה על ביצוע עבירת תעבורה נשוא הדו"ח, התוודה על התחזותו במעמד קבלת הדו"ח ואף נשלח למעצר בית. אולם, מאן דהוא במשטרה לא טרח לעדכן את התביעות שלא להגיש את האישום כנגד הנאשם דין טל אלא על שם המתחזה.

לדבריו לא הייתה סבירות בהגשת כתב האישום לנוכח הודאתו של המתחזה בתיק.

עוד טען כי למרות החלטת כב' הש' וקסמן בבקשה לפי סעיף 74 להעביר אליו את חומרי החקירה המבוקשים, הדבר לא נעשה.

לפיכך הנאשם זכאי לפיצוי על הוצאותיו בגין ההליך שניהל, אשר כלל אף ביטול פסק דין בהעדר הגנה.

טענות המאשימה:

לטענת ב"כ התביעה לאחר שבטל פסק הדין התביעה החליטה על חזרה מאישום בהזדמנות הראשונה, על כן המקרה אינו נכנס תחת סעיף 80 לחוק העונשין.

כן טענה כי בזמן שהדו"ח הונח לפני תובע לאישור לא הונח לפניו החומר בגין ההתחזות והחקירה המשטרתית, על כן אין התרשלות מטעם התביעה ואין תחולה לסעיף.

דין

סעיף 80(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 קובע כי:

"משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד לאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ה-1982 בסכום שיראה לבית המשפט"

סעיף 80 לחוק העונשין קובע שתי עילות אשר בהם רשאי ביהמ"ש להורות על פסיקת הוצאות ופיצויים לנאשם שזוכה או בוטל נגדו האישום במשפט פלילי. האחת, כי לא היה יסוד לאשמתו של הנאשם, והשנייה בהתקיים נסיבות אחרות המצדיקות פסיקת הוצאות.

העילה הראשונה **"שלא היה יסוד לאשמה"**, מתקיימת כאשר הנאשם זוכה או בשל כך שהאישום נגדו בוטל, אך על בית המשפט גם לבחון את תשתית הראיות שהייתה מונחת בפני התביעה עובר להגשת כתב האישום, על מנת להיווכח האם היה יסוד להאשמה.

כאשר המבחן המנחה את בית המשפט הינו מבחן הסבירות, שבוחן דרכו האם התביעה פעלה באופן סביר ובתום לב והאם על סמך החומר שהיה לפניו, היה תובע סביר מגיש כתב אישום.

בע"פ 4466/98 ראמי דבש נ' מדינת ישראל נקבע כי:

"אין די בכך שניווכח כי נאשם זוכה במשפטו. זיכויו של נאשם הוא תנאי מוקדם והכרחי אך אין הוא תנאי מספיק. שומה עליו על בית-המשפט להוסיף ולבדוק את תשתית הראיות שהיתה עובר להגשת כתב האישום לבית-המשפט, שרק כך יוכל להגיע לכלל מסקנה אם היה ואם לא היה יסוד להאשמתו של פלוני בדין פלילי ... במקום שהתביעה נהגה בסבירות ובזהירות ראויה, כראוי לתביעה, לא נאמר כי לא היה יסוד להאשמה גם אם בערבו של יום יצא נאשם זכאי בדינו.. ואילו אם התביעה נהגה שלא בסבירות ושלא בזהירות ראויה, תישא המדינה בהוצאותיו של הנאשם ותיאלץ לפצותו על מעצרו ועל מאסרו...המושג 'לא היה יסוד לאשמה' מצייר מצב קיצוני של אי-סבירות בולטת, וגם אם אמרנו כי המושג 'לא היה יסוד' פורש עצמו לא אך על מקרים קיצוניים שבהם לא היה כל יסוד להאשמה אלא גם על סוגי מקרים שבהם יסוד ההאשמה הוא יסוד רעוע... גם אז לא נוכל להרחיק לכת רב מכך"..

ראה גם בע"פ 1524/93 מיכאלשווילי בנימין נ' מדינת ישראל :

"על בית המשפט לבדוק את שיקול דעתה של התביעה עובר להגשת כתב האישום נגד אותו נאשם, ורק אם יימצא שמלכתחילה לא היה מקום להעמיד את הנאשם לדין, וזאת או מפני שהעובדות הנטענות אינן מהוות עבירה מבחינה משפטית, או מפני שהיה ברור מראש שחומר הראיות שבידי התביעה לא יספיק להשגת הרשעה בפלילים, יהיה מקום לפסוק הוצאות ופיצוי לנאשם על פי סעיף 80(א) הנ"ל"

לעילה השניה "נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי" התייחס בית המשפט בע"פ 7826/96 ריש נ' מדינת ישראל:

"האם החקירה נפתחה והאישום הוגש בתום-לב, או שמא הנאשם נפל קורבן לעלילת שווא או לשיקולים זרים; האם החקירה נוהלה באופן ראוי, כגון: האם טענת אליבי של הנאשם נבדקה כנדרש והאם נערכה חקירה לעדים שנדרש לחקור אותם; האם התביעה נוהלה באופן שהכביד על הנאשם ללא הצדקה, וכתוצאה נגרמו לו הוצאות יתרות או מעצרו התמשך מעבר לנדרש; האם המשפט התארך יתר על המידה, ללא הצדקה, בעוד הנאשם נתון במעצר, ובלי שניתן לייחס את התארכות המשפט לנאשם עצמו; האם הנאשם ניסה לשבש את מהלך החקירה או המשפט; האם התברר בדיעבד, ואף שמלכתחילה היה יסוד להאשמה, כי לא היה מקום להגיש את כתב-האישום, בשל שיקולים מיוחדים הנוגעים לנאשם, לעניין הציבורי או לנסיבות אחרות; האם בית-המשפט זיכה את הנאשם מחמת הספק, בשל היעדר ראיות מספיקות או בשל פגם דיוני בניהול המשפט, או שבית-המשפט קבע בצורה פסקנית כי הנאשם לא ביצע עבירה. רשימת השיקולים אינה סגורה ואינה מחייבת"

לאחר שבחנתי את טיעוני הצדדים ואת מהלך ניהול התיק שבפני הריני קובעת כי מתקיימים תנאי הזכאות לפסיקת הוצאות, באשר לא היה יסוד להגשת כתב האישום, מאחר והמשטרה פעלה בחוסר סבירות.

המשטרה לא טענה כנגד טענות ב"כ הנאשם לפיהן איננו הבעלים של הרכב וכן לא טענה כנגד דבריו לפיהם ימים אחדים לאחר מתן הדו"ח הגיע המתחזה למשטרת ישראל, והתוודה כי נהג ברכב והתחזה לאחר.

הריני קובעת כי לא נפל פגם בפעולת לשכת התביעות באשר ההתחזות לא הייתה בידעתה, אך במקביל יש לקבוע כי יחידת החקירות התרשלה בכך שסמוך לווידיאו של המתחזה, לא טרחה להודיע מיידית ללשכת התביעות את זהותו של העברין אשר ביצע העבירה לכאורה, ולא הביאה לסגירה מיידית של התיק.

משטרת ישראל אמורה לפעול כגוף אחד ובסנכרון בין היחידות השונות.

ובלשון ציורית אציין כי מבחינת ביהמ"ש, דינו של התובע המופיע כדינו של המפכ"ל ושניהם כאחד מייצגים את משטרת ישראל.

אינני מתעלמת מכך שמחדלה של התביעה להגיב לבקשות הסגור ולהחלטות ביהמ"ש התרחשו בתקופת החירום בשל מחלת הקורונה, אך שוכנעתי כי מכלול הליקויים שנפלו בטיפול המשטרה בתיק זה, מצדיק פיצוי.

לא אוכל לקבל טענת המאשימה לפיה ביטול האישום נעשה בהזדמנות הראשונה. הריני סבורה כי במקרה דנן, השלב בו בוטל האישום פועל לחובתה של המשטרה אשר פעלה באופן בלתי סביר ובהעדר קומוניקציה בין החקירות לבין התביעה. אמנם, אין מדובר בהתנהלות מכוונת של התביעה, אולם מדובר בהתנהלות שגויה, אשר בעקבותיה נאלץ הנאשם לשאת בהוצאות מיותרות.

לפיכך בנסיבות אלה, מצאתי מקום לחייב את המשטרה בהוצאות הנאשם.

נוכח האמור, בסעיפים 9(א) + (ב) לתקנות סדר הדין הפלילי (פיצויים בשל מעצר או מאסר), התשמ"ב-1982, יש להתחשב בנסיבות העניין ובפגיעה בנאשם. התוספת לתקנות הפיצויים קובעת את הסכומים המרביים שניתן לשלם עבור הוצאות הגנה בגין שכר טרחת עורך דין, את ההוצאות בפועל יש להוכיח באמצעות קבלות, וכאלה לא הוצגו בפניי.

לאור האמור אני מחייבת את משטרת ישראל לשלם לנאשם הוצאות בסך ₪ 2,500 וזאת תוך 45 יום מהיום, שאם לא כן יישא הסכום האמור הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

5129371

54678313 זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ב' כסלו תשפ"א, 18 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.